

#19

Çatal News

In this issue / Bu Sayıda

Çatalhöyük is inscribed to the UNESCO World Heritage List

Çatalhöyük UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ne Girdi 3

Excavations Overview

Kazı Sonuçları 4

Preliminary results of the new
geophysical research

Yeni jeofizik yüzey araştırması ön
sonuçları 6

Other Activities

Diğer Aktiviteler 8

2012 Season Review Ian Hodder

This season, over 160 people came to Çatalhöyük from Britain, the United States, France, Germany, Canada, Serbia, Australia, Poland, Italy – in fact 23 different countries – to join Turkish colleagues working at the site. In the current phase we are trying to work out how the organization of Çatalhöyük developed in the earliest levels and how it developed in the latest levels, including onto the Chalcolithic West Mound. We continue to engage with conservation efforts and the presentation of the site to the wider public.

Most importantly this year, on July 1 the 21-member World Heritage Committee of UNESCO voted in St Petersburg to place Çatalhöyük on the World Heritage List.

In 2012 we also started a new excavation area termed TPC just to the east of the South shelter as it is inadequate to reconstruct the organization of Çatalhöyük from the two excavation areas beneath the South and North shelters. Further, we continue to have teams working on the later West Mound.

We also had two teams conducting geophysical survey over large swathes of the East Mound. Although we had done similar work in the 1990s, the techniques have developed since then to such a degree that it seemed worthwhile to conduct a new survey to see if there was any aspect of spatial organization that we had missed in the earlier work. In fact what we were able to see using ground-penetrating radar has only fortified our view that the mound consists only of closely packed houses and areas of midden. There is, however, evidence of linear divisions such as that running to the north of the mound.

2012 SEZONUNUN DEĞERLENDİRMESİ

Aralarında İngiltere, Amerika, Fransa, Almanya, Kanada, Sırbistan, Avustralya ve Polonya'nın bulunduğu 23 farklı ülkeden 160 ekip üyesi 2012 yazında Çatalhöyük kazısına katılarak Türk meslektaşlarıyla buluşarak yeni çalışmalara başlamışlardır. Projenin bu aşamasında Çatalhöyük'ün en erken ve en geç devrelerindeki yerleşim düzeniyle bu düzenin Kalkolitik Höyük'teki gelişimlere nasıl bağlandığını anlamaya yönelik

çalışmalar yürütmekteyiz. Aynı zamanda Höyüğün konservasyon ve geniş kitlelere sunum çalışmalarına da devam ediyoruz.

Ama en önemlisi bu sene, 1 Temmuz 2012'de Çatalhöyük, Dünya Kültür Mirası Listesi'ne eklenmiştir.

Çatalhöyük'ün yerleşim düzenini sadece Güney ve Kuzey Alanları'ndaki kazı çalışmalarından anlamak mümkün olmadığından, bu sene, Güney koruganının doğusunda TPC diye adlandırdığımız bir alanda yeni çalışmalara başladık. Batı Höyük'te yerleşimin geç evrelerine ait çalışmalar da devam etmektedir.

Ayrıca iki jeofizik tarama ekibi Doğu Höyük üzerinde geniş çaplı çalışmalarda bulunmuştur. Buna benzer bir çalışmayı daha önce 1990'lı yıllarda gerçekleştirmiş olsak da, o tarihten beri söz konusu teknoloji oldukça gelişti. Bunun sonucunda yerleşim düzenini anlamak açısından yeni verilerin elde edileceğini düşündüğümüzden, bu çalışmanın tekrar gerçekleştirilmesini faydalı gördük. Yapılan çalışmalarda yerleşimin sadece birbirine bitişik evler ve çöplük alanlarından oluştuğu teyit edilmiş, höyüğün kuzeyindeki evler arasında dikey ayrımlar olduğu görülmüştür.

Project Director Ian Hodder
Project Coordinator Banu Aydınoglugil
Assistant Director Serap Özdöl
Government Representative Lütfi Önel
Camp Manager Levent Özer
Site Assistant Oktay Uzun
Site Custodians İbrahim Eken, Mustafa Tokyağsun, Hasan Tokyağsun
Field Supervisors James Taylor, Burcu Tung
East Mound Excavations Numan Arslan, Erin Baxter, Agata Czeszewska, Rebecka Erntell, Gunhild Eriksdotter, Patrycia Filipowicz, Ramazan Gündüz, Susan Hyden, Justine Issavi, Kristina Jonsson, Arek Klimowicz, Arek Marciniak, Allison Mickel, Arne Sjöstrom, Onur Yüksel
West Trench 5 Excavations Peter F. Biehl, Jacob Brady, Clara Filet, Daniel Griswold, Friederike Jürcke, Goce Naumov, Sonia Ostaptchouk, Jana Rogasch, Eva Rosenstock, Eugen Ruzi, Kilian Teuwsen, Talu Tüntaş, Patrick Willett
West Trench 8 Excavations Funda Değer, Burçin Erdoğu, Erkan Gürçal, Nejat Yücel
3D Digging Project Nicolo Dell'Unto, Maurizio Forte, Nicola Lercari, Matteo Pilati
Stanford Field School Brenda Benavides, Nicholas Brown, Jackie Low, Jack Martinez, Billy Sawoyo Sankei, Lauren Sweet
3D Digging Field School Althea Asaro, Elisa Biancifiiori, Chris Faria, Francesca Pajno
Poznan University Field Students Malwina Ewa Brachmanska, Maciej Chylenski, Mateusz Dembowski, Katarzyna Weronika Harabas, Jedrez Hordecki, Weronika Stosik
Selçuk University Field Students Tuğçe Ertabak, Mehmet Mertek, Melike Şahin, Mevriziye Tuncay
Ege University Field Students Mert Atalar, Inan Aydoğan, İzzettin Elalmış, Sevim Kurtuldu
Other Students and Volunteers Renata Araujo
Survey Marek Barański
Geophysical Survey Stefano Campana, Gianluca Catanzariti, Gianfranco Morelli, Jessica Ogden, Kristian Strutt
Conservation Rachael Greenberg, Ashley Morgan Lingle, Adam Klups, Flavia Ravaioli, Joanne Westbrook
Conservation Monitoring Chris Cleere
IT Systems Richard May
Database Development Claudia Engel
Reflexive Methodology Åsa Berggren, Alison Mickel, Bjorn Nilsson, Thomas Sutcliffe

GIS Camilla Mazzucato
Image and Media Jason Quinlan
Illustration Katy Killackey
Finds Jennie Borgstrom, Alana Colbert, Lisa Guerre
Heavy Residue Milena Vasić
Faunal Team Julia Best, Arzu Demirergi, Jennifer Jones, David Orton, Jacqui Mulville, Kamilla Pawłowska, Adrienne Powell, Kathryn Twiss, Jessie Wolfhagen
Human Remains Sabrina Agarwal, Barbara Betz, Bonnie Glencross Jennifer Byrnes, Scott Haddow, Christopher Knüsel, Cansu Kurt, Clark Larson, Inbal Nachman, Joshua Sadvari
Palaeoethnobotany Eleni Asouti, Mary Berman, Amy Bogaard, Mike Charles, Dorian Fuller, Anette Hansen, Rachel Hodara, Rosemary Hoshino, Ceren Kabukcu, Hyunyoung Kim, Jinok Lee, Jacob Moris, Charlene Murphy, Philippa Ryan, Ling Qin, Anna Shoemaker, Jade Whitlam
Chipped Stone Deanna Aubert, Tristan Carter, Sean Doyle, Triantafyllia Eirini Dogiama, Rachel Ireson, Danica Mihailović, Adam Nazaroff
Groundstone Christina Tsoraki
Pottery Ingmar Franz, Hilal Gültekin, Duygu Tarkan Özbudak, Ozan Özbudak, Serap Özdöl
Figurines and Clay Objects Carolyn Nakamura Aldrich, Lucy Bennison Chapman, Lindsay Der, Lynn Meskell
Hearths Sheena Ketchum
Clay sourcing Chris Doherty
Geomorphology Gianna Ayala, John Wainwright
Dating Alex Bayliss
Site Visualization Sam Ainsworth, Jack Baigent, Angeliki Chrysanthi, Graeme Earl, Ian Kirkpatrick, Stephanie Moser, Sara Perry, Emily Richardson, Harish Sharma
Field Walking Sophie Moore
Archaeology Workshop Cumhuri Ertüzün, Özge Özkan, Gülay Sert, Hatice Tokyağsun
Community Archaeology Veysel Apaydın, Sema Bağcı Kaya
House Staff Saliha Eken, İsmail Salmancı, Nevriye Şener, Mavili Tokyağsun
Site Workers Atiye Akbulut, Mustafa Bahçeci, İsmail Buluç, Ahmet Kürkmen, Hatice Tokyağsun, Mevlut Sivas, Hasan Yaşlı, İsmail Yaşlı, Lokman Yaşlı, Metin Yaşlı, Mustafa Zeytin,
Residue Sorters Ebru Sivas, Fadimana Sivas, Saliha Sivas, Hatice Yaşlı, Şenay Yaşlı

Field Team 2012

Photo Jason Quinlan

The Turkish Minister of Culture Ertuğrul Günay's visit to Çatalhöyük.

Kültür Bakanı Ertuğrul Günay'ın Çatalhöyük ziyareti.

Çatalhöyük is inscribed to the World Heritage List

Çatalhöyük UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesine Girdi

Ian Hodder

This was a major achievement resulting from years of work by the Turkish Ministry of Culture and Tourism at all levels from the Minister (Ertuğrul Günay) and Director-General (Murat Süslü) down to the Konya Museum (Yusuf Benli) and local officials. The impact of the inscription rather dominated our excavation season. In particular, we had a major press day when the Minister and local dignitaries visited and toured the site and there was a considerable amount of press coverage.

Çatalhöyük is the only Neolithic tell site on the UNESCO List in the whole of the Middle East, and indeed there are few Neolithic or early prehistoric sites on the List worldwide. The site was placed on the List because it was deemed to have outstanding universal value in that it provides a unique example of the way of life in early agricultural settlements and of the organization and changes that took place in those villages. The authenticity, integrity and management of the site were also considered of high quality.

Another very important part of our work, related to the UNESCO inscription is the conservation and presentation of Çatalhöyük to a wide audience and the engagement of different stakeholder communities in its care. We have a number of teams working on this aspect of the project, for example dealing with conservation, site presentation and the use of multimedia and 3D visualization. We trust that this work will ultimately provide a heritage site worthy of its new UNESCO designation.

1 Temmuz 2012 'de, 21 üyeden oluşan Dünya Kültür Mirası Komitesi St Peterburg'da Çatalhöyük'ü Dünya Kültür Mirası listesi seçti. Komitenin seçimi, Kültür Bakanı Ertuğrul Günay, Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürü Murat Süslü, Konya Müze Müdürü Yusuf Benli ve çeşitli kurumlarda her düzeyde çalışan yerel yetkililerin uzun yıllar boyunca süren çabaları sonucunda gerçekleşmiştir. Bu sene gerçekleşen kazılar, bu sonuç tarafından olumlu bir şekilde etkilenmiştir. Kültür Bakanı Ertuğrul Günay ve yerel yetkililerin katılımından oluşan basın günü sonucunda bu yaz Çatalhöyük basın gündeminde oldukça geniş yer almıştır.

Çatalhöyük, tüm Ortadoğu içerisinde UNESCO Kültür Mirası Listesi'nde yer alan tek Neolitik höyük olup, liste nihayetindeki birkaç prehistorik merkezden biridir. Karara esas olan raporda, Çatalhöyük'ün insanlığın erken tarım toplulukları aşamasında gerçekleşen değişimleri ve toplumsal düzen anlayışını yansıtan seçkin bir yerleşim olduğu vurgulanmıştır.

Çatalhöyük'teki faaliyetlerimizin önemli bir kısmı, UNESCO kararı ile bağlantılı olarak, yerleşimin konservasyonu ve geniş kitlelere sunumu üzerine yoğunlaşmıştır. Amacımız, yerel paydaşları bu sürece dâhil etmektir. Konservasyon, alan sunumu, multimedia ve üç boyutlu canlandırma vs. gibi alanlarda faaliyet gösteren birçok ekip proje içerisinde buna yönelik çalışmaktadır. Bu çalışmalarla Çatalhöyük'ün hak ettiği Dünya Kültür Mirası Listesi'ndeki yerinin pekişeceğine inanıyoruz.

2012 Excavations Overview / 2012 Kazı Sonuçları

One of the obsidian mirrors held by Banu Aydınoğlugil. *Banu Aydınoğlugil obsidyen aynaya bakarken.* Photo Jason Quinlan

North Area *Kuzey Alanı*

Burcu Tung

Under the North Shelter, this season's excavation took place within six main areas that contained a number of spaces and buildings. Except for Sp.87 and B.77, most areas were recorded in the previous seasons only through surface scrapes. These areas were identified by Neolithic walls that contained eroded features. Two spaces (Sp.77 and Sp.40) contained a large number of Neolithic inhumations that were in relatively poor condition due to their proximity to the surface. However, both areas contained quite a few individuals buried, adorned with beads. Further, the cluster of burials within Sp.77 contained 2 obsidian "mirrors".

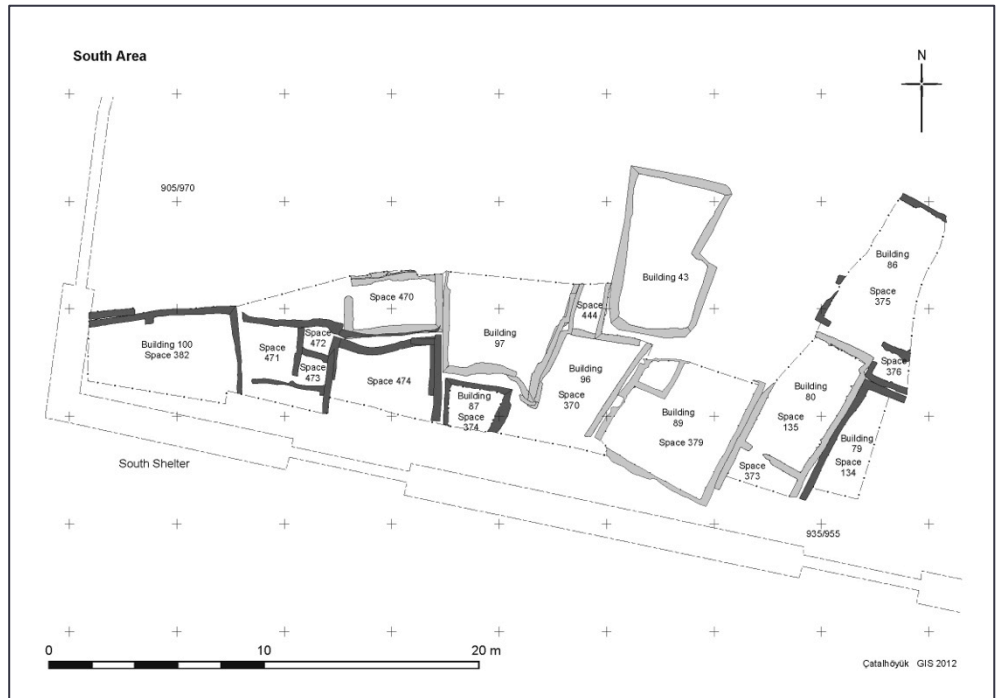
Kuzey koruganı altındaki çalışmalar bu sene daha önce kazısı yapılmamış alanlar üzerinde yoğunlaşmıştır. Alan 87 ve Bina 77 dışındaki kazı alanları oldukça tahrip olmuş ve erozyona uğramış Neolitik mimari unsurlar içermektedir. İki ayrı alanda (Alan 77 ve Alan 40) yüksek sayıda gömü ele geçmiştir. Gömüler yüzeye çok yakın olduğundan oldukça tahrip olmuştur. Yine de, bu alanlarda ortaya çıkarılan birçok gömüt ile birlikte yüksek sayıda boncuk ele geçmiştir. Ayrıca, Alan 77'deki gömütlerde 2 adet obsidyen ayna ortaya çıkmıştır.

South Area *Güney Alanı*

James Taylor

Excavations in the South Area continued from the previous season's work with a focus upon the 'southern ledge' of the shelter. Here all the work was concentrated within Buildings 43, 80, 89, 96, 97 and Spaces 492, 470 & 487. Most of these structures were thought to have been constructed at a broadly contemporary horizon. As well as continuing the conservation work on the eastern wall of Building 80 and minor removal of some structural elements, work continued on the ongoing excavation and experimentation of digital recording in Building 89. Excavations were resumed in Building 96 (untouched since the 2010 season) and Building 43 (untouched since 1995) as part of the larger strategy to expand the area of exposure of earlier occupation levels centered around the deep sounding, with a view to increasing our understanding of some of the earliest activity and structures upon the site.

Güney Alanı'ndaki kazılara geçen yıl kalınan yerden devam edilmiştir. Buradaki çalışmalar Bina 43, 80, 89, 96, 97 ve Alan 492, 470 ve 487'da gerçekleşmiştir. Bu yapıların birçoğunun çağdaş zamanlı olduğu düşünülmektedir. Bina 80 içerisinde doğu duvarında konservasyon çalışmalarının yanı sıra bazı mimari unsurlar kaldırılmıştır. Bina 89'da kazı ve deneysel düzeyde devam eden dijital arşivleme çalışmalarına devam edilmiştir. En son 2010 yılında kazılmış olan Bina 96 ve yine 1995'ten beri kazılmamış olan Bina 43 içerisinde gerçekleşen kazılar ise Çatalhöyük'ün en erken devrelerini açığa çıkarma çalışmaları doğrultusunda gerçekleşmiştir. Çalışmalar, Güney Alanı'nın en erken evrelere ait evlerinin içerisindeki aktiviteleri anlamak üzerine yoğunlaşacaktır.

2012 Excavations within the South Area. 2012 Kazı sezonunda Güney Koruganı içerisinde gerçekleşen kazılar. Plan Camilla Mazzucato

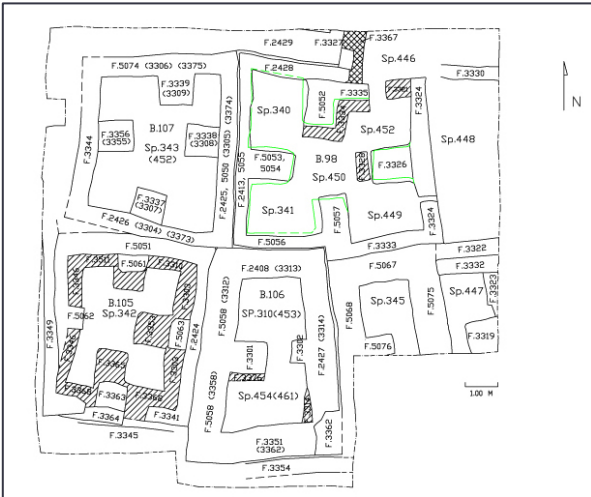
TPC and the Islamic Burial Ground *TPC Alanı ve İslami Gömütler*

Arek Marciniak

The 2012 season brought about the beginning of the field work in the previously unexcavated area located on the SW slope of the southern prominence of the Neolithic Mound. This new excavation zone was named the TP Connection Area (TPC). The ultimate goal of this project is to connect the stratigraphy in the TP Area, excavated between 2001-2008, with the main stratigraphic sequence in the South. The goal of this year's work carried out in selected parts of the TPC Area was to identify Neolithic constructions and to start excavating them. During this process eight burials (6 adults and 2 children) were identified and excavated. We believe these to be a part of the Islamic cemetery located on top of the mound, which was in use for a long period of time, probably from the middle of the 12th to the middle of the 17th century.

2012 sezonunda Neolitik Höyük'ün güneybatı yamacında yeni bir kazı alanı açılmıştır. Bu kazı alanı TP Bağlantı Alanı (TPC) olarak adlandırılmıştır. Buradaki çalışmaların amacı 2001-2008 yılları arasında kazısı yapılan TP Alanı ile Güney Alanı'nı stratigrafik olarak birleştirebilmektir. TPC'nin sadece belirli yerlerinde gerçekleşen bu seneki çalışmaların amacı Neolitik döneme ait yapıları belirlemek olmuştur. Bu süreçte, sekiz bireyin mezarı (altı yetişkin ve iki çocuk) ortaya çıkarılmıştır. Bu mezarların 12. Yüzyılın başından 17. Yüzyılın sonuna kadar kullanılmış bir Müslüman mezarlığın parçası olduğunu düşünüyoruz.

West Mound Excavations *Batı Höyük Kazıları*

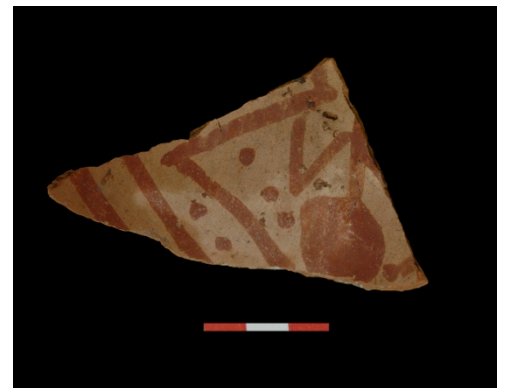
Plan of buildings uncovered within Trench 5. *Açma 5 içerisinde yer alan Kalkolitik dönemi binaları.*

Trench 5 Açma 5 (Peter Beihl) Trench 5 contains four buildings that have complex biographies, building and use phases. This season's excavations focused on understanding the construction phases of these buildings. Removing walls and parts of walls turned out to reveal much more information than anticipated, mostly about the stratigraphy and micro-stratigraphy of construction features, and about construction techniques and materials.

Açma 5'in sınırları içerisinde karmaşık inşaa ve kullanım evrelerine sahip olan dört adet bina bulunmaktadır. Bu yılki çalışmalar binaların inşaa evrelerini ortaya çıkarmak üzerine yoğunlaşmıştır. Kazılar sırasında binaların inşaa yöntemleri ve yapı öğelerinde kullanılan malzemeler hakkında ilginç bilgiler edinmiştir.

Trench 8 Açma 8 (Burçin Erdoğan) This was the last season of fieldwork of the University of Thrace, Edirne. The first aim of this year's excavation was to reach the floors of Building 94, which was first excavated in 2010. Overall the structure was demarcated on the western, northern and southern sides, respectively by walls and internal buttress. The building contains two benches, and a crawl-hole or doorway on its southern wall. The building has an uneven floor consisting of a compact whitish colored layer, relatively rich in finds such as pottery sherds, animal bones, shells and chipped stones. A sherd with a human figure is noteworthy.

Bu yıl, Trakya Üniversitesi tarafından yürütülen Açma 8 kazılarının sonucusunu getirmiştir. Bu kazı sezonunun ana amacı, ilk kez 2010 yılında kazılan Bina 94'ün tabanına erişmek olmuştur. Bina genel olarak batı, kuzey ve güney taraflarında duvarlar ve payandalarla belirlenmiştir. Güney duvarında payanda F.2974'nin yanında bir geçit veya kapı bulunmuştur. Binanın düzgün olmayan tabanı beyaz renkte olup, çanak çömlek parçaları, hayvan kemikleri, deniz kabukları ve taş parçaları içermektedir. Üzerinde insan betiminin olduğu bir çanak çömlek parçası kayda değer bir buluntudur.

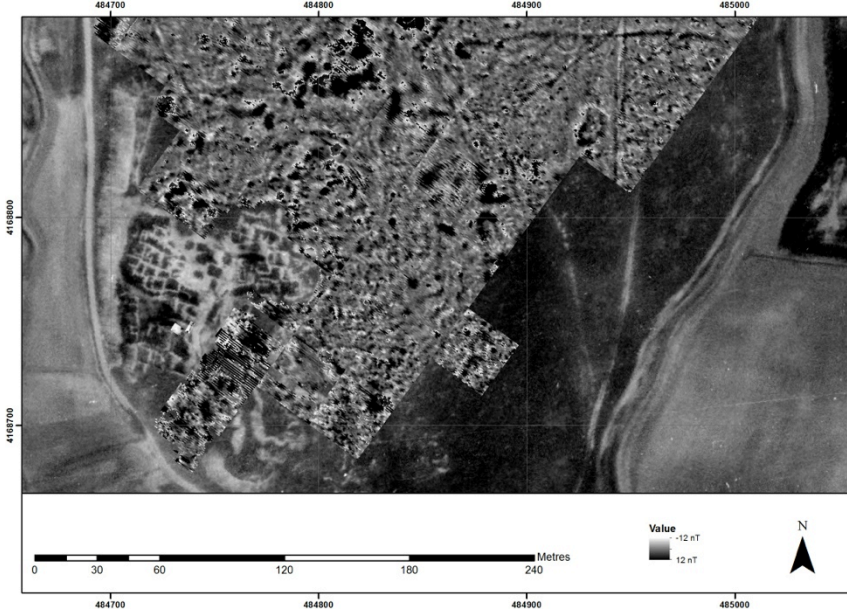

Sherd with human torso. *İnsan figürlü seramik parçası. Photo Nejat Yücel*

The Geophysical Survey

Kristian Strutt

Jeofizik Yüzey Araştırması

Greyscale image of the results of the magnetometer survey for part of the East Mound.

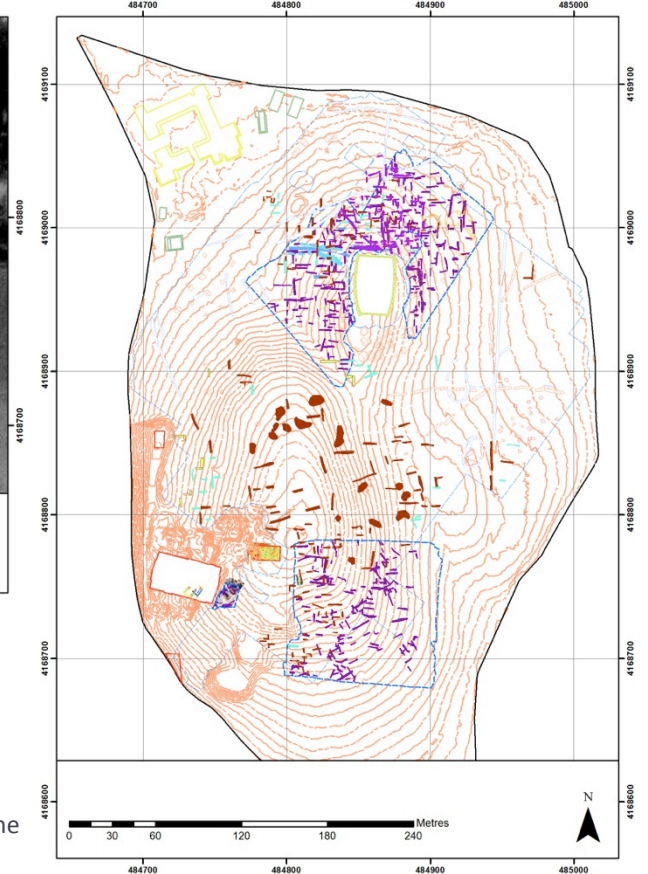
Doğu höyüğü'nün güney bölgesi üzerinde yapılan magnetometrik yüzey araştırmasının gri-ton görüntüsü.

This season a geophysical survey was conducted through the collaboration of British (University of Southampton) and Italian (University of Siena and Geostudi Astier) researchers. The aim of the geophysical survey was to map the nature and extent of buried archaeological features across the East Mound of Çatalhöyük and to test the application of survey techniques, especially in relation to locating varying deposits from geomorphological change around the mound.

The results of the combined geophysical survey at Çatalhöyük have facilitated the mapping of many of the buried structures and features at the site. Some of the positive discrete anomalies on the eastern flank of the mound can be ascribed to later burials, a large number of anomalies in the magnetometry, and particularly in the GPR survey results show Neolithic structural remains.

On the northern part of the mound the settlement can be seen extending northwards down the flank of the mound, also to the east. The settlement concentration also runs to the west and south, although the break in slope and the small valley in the topography seem to indicate either a break or a reduction in structures. At least one if not two track-ways with enclosing walls are indicated running into the settlement from the north. Two parallel linear anomalies running to the west also seem to indicate a track-way running from the northern part of the settlement downslope to the west.

Results of the survey in the southern part of the mound are in some cases less

Composite plot of the magnetometer and GPR interpretations of the East Mound.

Doğu höyüğü'nde yapılan magnetometrik ve GPR çalışmalarının yorumlarını gösteren komposit şema.

clear. The magnetometry indicates a number of structures and walls, however there is more disturbance in the results for this area. The STREAM X data shows some west-east alignment of walls and buildings. On the higher flank of the mound in this area, there are fewer linear features to the east and south, showing some settlement but nothing of the scale of concentration of settlement as can be seen on the northern mound.

Bu sene gerçekleşen jeofizik yüzey araştırması İngiltere (Southampton Üniversitesi) ve İtalya'dan (Sienna Üniversitesi ve Geostudi Astier) gelen araştırmacıların ortak çalışması sonucunda gerçekleşmiştir. Jeofizik yüzey araştırmasının ana amacı Çatalhöyük Doğu

Höyük'teki mimari kalıntıların genel doğasını ve nereye kadar uzandıklarını tespit etmek ve aynı zamanda höyüğün jeomorfolojik gelişimini anlamaktır.

Bu çalışmalar sonucunda höyüğün oldukça geniş bir alanında yer altında bulunan yapıların planları ortaya çıkmıştır. Höyüğün doğu kısmında gözlemlenen aykırılıkların bu alanda daha geç döneme ait olan mezarlık kalıntlarına ait olduğuna inanmaktayız.

Höyüğün kuzey kısmında yerleşimin kuzeye ve doğuya doğru genişlediği, yerleşimin yoğunluğunun batıya ve güneye doğru da devam ettiği görülmektedir. Topografide gözlemlenen ufak vadi bir kesintiyi veya yapıların yoğunluğundaki azalmayı temsil ediyor olabilir. Bu alanda, duvarlarla kuşatılmış kuzey-güney ve doğu-batı doğrultusunda iki adet geçiş yolu tespit edilmiştir.

Left, the STREAM X GPR survey was completed with a tractor for pulling the system. Right, the Leica Viva GPS base station set up on the East Mound.

Solda, STREAM X GPR sistemi bir traktöre bağlanarak kullanılmıştır. Sağda, Doğu Höyük üzerine kurulan Leica Vica GPS baz istasyonu.

Höyüğün güney kısmında yapılan yüzey araştırmasında ele geçen magnetomerik sonuçlar net olmamakla birlikte, STREAM X verileri doğu-batı doğrultulu duvarlar ve binalar göstermektedir. Tepenin yüksek yamaçları, doğusu ve güneyi daha seyrek yerleşim izleri göstermektedir.

Other Activities

Diğer Aktiviteler

Photo Jason Quinlan

The main activities this season were the conservation and the maintenance of the buildings in the North and South Areas, the uncovering and conservation of wall paintings, the lifting and treatment of human and faunal remains, the conservation of pottery, as well as other small finds. Research continued into particular on-site conservation problems. Representatives from Middle Eastern Technical University (METU) visited the site to establish a first responder program in the off-season, as well as environmental monitoring.

Also Consulting conservator Chris Cleere came to site to discuss the future of the buildings on display and other environmental issues in conjunction with UNESCO World Heritage guidelines.

Bu seneki konservasyon faaliyetleri her sene olduğu gibi Kuzey ve Güney Alanı'ndaki binaların genel bakımı ile, hayvan ve insan kemikleri, çanak çömlek ve küçük buluntu konservasyonu üzerine yoğunlaşmıştır. Höyüğün ve kazılan binaların genel konservasyonu doğrultusundaki çalışmalara devam edildi. Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nden (ODTÜ) araştırmacılar kazıyı ziyaret edip sezon dışında alanda çevresel koşulların gözlemlenmesi ve konservasyon müdahalelerinin yapılması için bir program temellendirmiştir. Aynı zamanda danışman konservatör Chris Cleer'in, şu anda sergilenmekte olan binaların geleceği ve UNESCO Dünya

Kültür Mirası kılavuzunda dahilindeki diğer çevre koşulları ile ilgili sorunları değerlendirmek üzere kazı alanını ziyaret etmiş, çevresel koşullarla ilgili önemli bilgiler kayıt etmiştir.

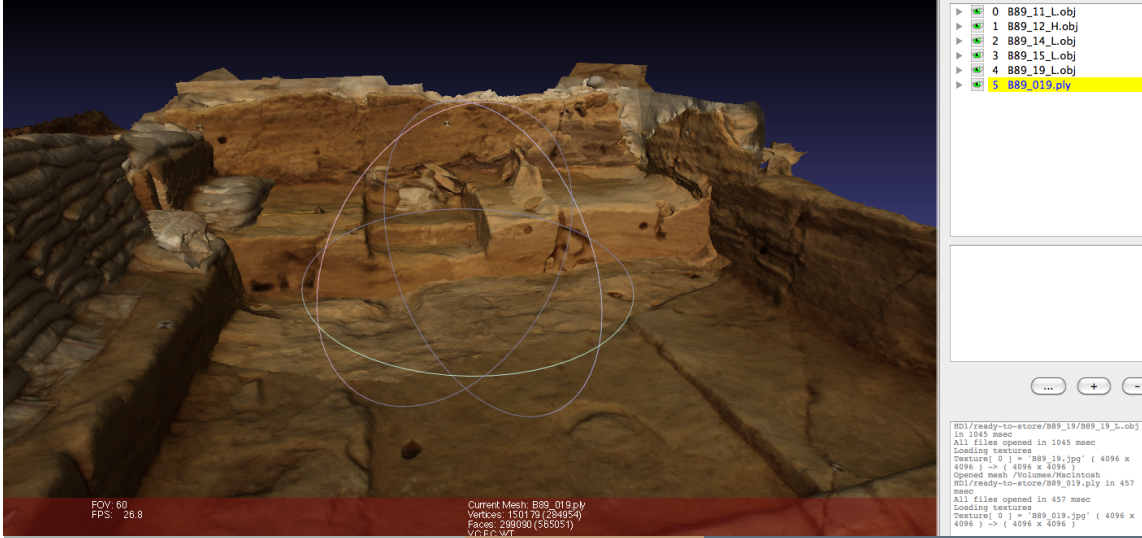
This season more handprints were uncovered by the conservators on the eastern wall of Building 77.

Bu sezon Bina 77'in doğu duvarında konservatörler yeni el izleri ortaya çıkardılar.

3D Digging at Çatalhöyük *Çatalhöyük Yapılan Üç Boyutlu Kazılar* Maurizio Forte

Since 2010, Maurizio Forte and his team have been working on digitally recording the site in 3D. During the 2012 season the North and South shelters were digitally recorded with an average of 35/40 scans each, which produced around 350 million of point clouds. Furthermore, as a pilot project in Building 89, each stratigraphic excavation unit is being recorded in 3D. Models are generated in relation to the identification and classification of stratigraphic units, the same way one would make a manual drawing. Therefore, for every phase of excavation by unit a 3D model was generated by laser scanning and computer vision. All the models of B.89 were aligned and geo-referenced making it possible to reconstruct in 3D the entire sequence of excavation.

Çatalhöyük'ün üç boyutlu (3D) belgelenişini 2010 yılından beri Maurizio Forte ve ekibi yürütmektedir. Bu sene, Kuzey ve Güney koruganları içerisinde bulunan binaların her biri yaklaşık 35/40 kere taranarak kayıt edilmiş, yaklaşık 350 milyon nokta bulutu oluşturulmuştur. Ayrıca bir pilot projesi kapsamında Bina 89'un her stratigrafik kazı birimi 3D olarak kayıt edilmiştir.

Her kazı biriminin teker teker 3D modeli üretilmiş, binanın üç boyutlu stratigrafik modeli yapılmıştır. Üretilen modellere aynı zamanda jeo-referans da verilmiştir.

3D reconstruction of B.89 during the first phase of excavation (image modeling with Photoscan Pro).

Bina 89'un ilk evre kazısının 3D modeli (görsel modelleme Photoscan Pro ile yapılmıştır).

Community Collaboration *Toplumsal Arkeoloji* Gülay Sert

Overall 621 people joined the Çatalhöyük Archaeology Workshop, conducted by Gülay Sert, taking place every day between 10.00-15.00 o'clock, 6 days a week, from the 18th of June to the 19th of July 2012. Primary school children and adults joined the Summer School Workshop. The daylong workshops first introduced the site to students with a presentation that informed them about the ancient life style. Then experimental house and excavation areas were visited. Afterwards, children would excavate the spoil from the 1960s excavations. Finally, they would have time to engage in some form of creative activity surrounding Neolithic life at Çatalhöyük. This season attention was given to promote the importance of Çatalhöyük as an Neolithic site and its value to Turkey and the surrounding community as a World

Heritage Site to the adult participants who were mostly primary school teachers.

Gülay Sert tarafından yürütülen Çatalhöyük Arkeoloji Atölyesi'ne bu sene toplam 621 öğrenci ve yetişkin katılmıştır. Atölye hergün 10.00-15.00 arası haftada 6 gün yapılmış ve 18 Haziran ile 19 Temmuz 2012 arasında devam etmiştir. Günlük atölye çalışmaları Çatalhöyük yaşamını içeren bir sunum ile başlar. Ardından deneysel ev ve kazı alanını gezilir. Daha sonra çocuklar Mellaart'ın kazılardan arda kalan atık toprakta kazı yaparlar. Gün sonunda Neolitik Çatalhöyük yaşamının yansıtıldığı yaratıcı

aktivitelerde yer alır. Bu sene Konya bölgesindeki öğretmenlerden oluşan yetişkin katılımcılara özellikle Çatalhöyük'ün Neolitik bir yerleşim yeri olarak önemi ile birlikte aynı zamanda Dünya Kültür Mirası Listesi'nde yer almasının Türkiye için önemi vurgulanmıştır.

ACKNOWLEDGEMENTS

We thank the Ministry of Culture and Tourism and the General Directorate of Monuments and Museums for granting permit for this research. We would also like to thank the British Institute of Archaeology at Ankara under whose auspices the project works in Turkey. Our thanks also extend to our government representative, Lütfi Önel.

An international team now based in London University (UK) and Stanford University (USA) has undertaken archaeological research at Çatalhöyük since 1993.

The main sponsors of the project are Yapı Kredi and Boeing. Other sponsors are Shell, Hedef Alliance, Konya Şeker ve Konya Çimento.

Funding for the project in 2012 has also been received from the National Geographic Society, British Institute at Ankara, Templeton Foundation,

Stanford University, University College London, State University of New York at Buffalo, the University of Poznan, and the Polish Heritage Council.

The institutional partners of the project are Selçuk University, Stanford University, University College London, Oxford University, Istanbul University, University of Southampton, Middle Eastern Technical University, SUNY Buffalo, Cardiff University.

TEŞEKKÜRLER

T.C. Turizm ve Kültür Bakanlığı, Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne desteklerinden dolayı ve himayesinde çalışmalarımızı yürüttüğümüz Ankara İngiliz Arkeoloji Enstitüsü'ne teşekkürü borç biliriz. Ayrıca teşekkürlerimizi 2012 yılı kazı temsilcimiz Lütfi Önel'e de iletmek isteriz.

Londra Üniversitesi (İngiltere) ve Stanford Üniversitesi'ne (ABD) bağlı bulunan akademisyenlerden oluşan

uluslararası ekip Çatalhöyük kazılarında 1993 yılından beri Turizm ve Kültür Bakanlığı tarafından sağlanan izinlerle arkeolojik çalışmalarını yürütmektedir.

Projenin ana sponsorları Yapı Kredi ve Boeing'dir. Diğer sponsorlarımız ise Shell ve Hedef Alliance, Konya Şeker ve Konya Çimento firmalarıdır.

2012 yılı kazı sezonu şu kurumlardan sağlanan fonlarla gerçekleştirilmiştir: Ankara İngiliz Arkeoloji Enstitüsü, Stanford Üniversitesi, Londra Üniversitesi, Templeton Fonu, Poznan Üniversitesi, Gdansk Üniversitesi ve SUNY Buffalo Üniversitesi.

Projenin akademik ortakları şunlardır: Selçuk Üniversitesi, Stanford Üniversitesi, Londra Üniversitesi, Oxford Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Southampton Üniversitesi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, SUNY Buffalo, Cardiff Üniversitesi ve Adam Mickiewicz Üniversitesi.

This newsletter has been compiled by Burcu Tung, drawn from the 2012 season Archive report (www.catalhoiyuk.com). Turkish translations were completed by Banu Aydınoğlugil and Burcu Tung.

Main Sponsors

Other Sponsors 2012

HEDEF ALLIANCE

Stitched equirectangular panorama of Building 80 in the South Area excavation at Çatalhöyük. Photo Jason Quinlan

Joining the Friends of Çatalhöyük

The friends of Çatalhöyük was set up to promote the project's endeavours in excavation, conservation and heritage management at the site; to promote public interest in the site, both local and international; and to promote scientific research into the understanding of the site and its setting. Members receive Newsletters, which cover recent

activities of the project and results of the excavations. We also keep our members informed on relevant lectures and events. If you are interested in joining please complete the form at the bottom of this page and return it to the address indicated. If you would like any further details please contact the Çatalhöyük Office.

*Please make \$ cheques payable to **Stanford University***

Return to: The Friends of Çatalhöyük

Department of Anthropology
 Main Quad, Building 50
 450 Serra Mall
 Stanford University
 Stanford, CA 94305-2034
 USA

THE FRIENDS OF ÇATALHÖYÜK	
☐	Annual Membership minimum.....\$40
☐	Students and concessions.....\$20
☐	I wish to make a donation for \$__.
Name:	
Address:	
Telephone:	Email: